

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вж. №	854 - 01 - 30	
Дата	02 / 05 2018 г.	

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

36
09

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за допълнение на Закона за кредитните институции с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за допълнение на Закона за кредитните институции

(обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 16, 20 и 22 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 58 се правят следните допълнения:

1. Създава се нова ал. 5 и ал. 6:

“(5) В случай че бенчмарк за лихвен процент, ползван от банка за референтен лихвен процент по договори за кредит, се промени съществено или вече не се изготвя, банката прилага план за действие, изготвен съгласно изискванията на чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.).

(6) Банката уведомява клиента по реда на ал. 3 и 4 за промени в договора за кредит произтичащи от плана по ал. 5. Към момента на прилагане на плана по ал. 5 новият лихвен процент по кредита не може да надвишава размера на лихвения процент преди замяната.”

2. Досегашната ал. 5 става съответно ал. 7.

§ 2. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 37

„§ 37. Разпоредбите на чл. 58, ал. 5 и 6 се прилагат и за договорите за кредит, сключени преди 1 юли 2018 г., спрямо които за референтен лихвен

процент се ползва пазарен индекс, като LIBOR, EURIBOR или SOFIBOR, освен ако не е договорено друго.”

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. В Закон за кредитите на недвижими имоти на потребители (обн., ДВ, бр. 59 от 2016 г.; изм., бр. 97 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 20 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 25 се създават ал. 6, 7 и 8:

“ (6) В случай че бенчмарк за лихвен процент, ползван от кредитор за референтен лихвен процент по договори за кредит, се промени съществено или вече не се изготвя, кредиторът прилага план за действие, изготвен съгласно изискванията на чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.).

(7) Кредиторът съобщава на потребителя по реда на чл. 28 произтичащите от плана по ал. 6 промени в договорите за кредит. Към момента на прилагане на плана по ал. 6 новият лихвен процент по кредита не може да надвишава размера на лихвения процент преди замяната.

(8) В случаите по ал. 6 и 7 разпоредбата на чл. 41, ал. 3 не се прилага.”

2. В преходните и заключителни разпоредби се създава §12

“§ 12. Разпоредбите на чл. 25, ал. 6- 8 се прилагат и за договорите за кредит, сключени преди 1 юли 2018 г., спрямо които за референтен лихвен процент се ползва пазарен индекс, като LIBOR, EURIBOR или SOFIBOR.”

§ 4. В на Закона за потребителския кредит (обн., ДВ, бр. 18 от 2010 г.; изм., бр. 58 от 2010 г., бр. 91 от 2012 г., бр. 30 от 2013 г., бр. 35 и 61 от 2014 г., бр. 14 и 57 от 2015 г., бр. 59 от 2016 г. и бр. 20 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 33а се създават ал. 5 и 6:

“§ (5) В случай че бенчмарк за лихвен процент, ползван от кредитор за референтен лихвен процент по договори за кредит, се промени съществено или вече не се изготвя, кредиторът прилага план за действие, изготвен съгласно изискванията на чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и

2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.).

(6) Кредиторът съобщава на потребителя по реда на чл. 14 произтичащите от плана по ал. 5 промени в договорите за кредит. Към момента на прилагане на плана по ал. 5 новият лихвен процент по кредита не може да надвишава размера на лихвения процент преди замяната.”

2. В преходните и заключителни разпоредби се създава § 10

„§ 10. Разпоредбите на чл. 33а, ал. 5 и 6 се прилагат и за договорите за кредит, сключени преди 1 юли 2018 г., спрямо които за референтен лихвен процент се ползва пазарен индекс, като LIBOR, EURIBOR или SOFIBOR.”

§ 5. Законът влиза в сила на 1 юли 2018 г.

ВНОСИТЕЛИ:

М О Т И В И

към проекта на Закон за допълнение на Закона за кредитните институции

От 1 януари 2018 година е в сила Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.). Той съдържа различни преходни периоди до пълното му приложение към 1 януари 2020 г.

Въпреки прякото му действие при подобни актове, за да се осигури пълното му приложение в българското законодателство, бяха въведени някои негови разпоредби с новия Закон за платежните услуги и платежните системи (обн. ДВ, бр. 20 от 6 март 2018 г.)

Съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 се предвижда, когато поднадзорните лица използват бенчмарк, те изготвят и поддържат планове в писмена форма, в които определят действията, които ще предприемат, в случай че този бенчмарк се промени съществено или вече не се изготвя. Когато е възможно и целесъобразно, в тези планове се определят един или няколко алтернативни бенчмаркове, които могат да бъдат използвани като заместители на бенчмаркове, които вече не се изготвят, като се посочва, защо тези бенчмаркове биха били подходящи алтернативи. При поискване, поднадзорните субекти предоставят тези планове на съответния компетентен орган и ги отразяват в договорните си отношения.

Съгласно § 1, т. 6 от допълнителните разпоредби на Закона за потребителския кредит, съответно § 1, т. 24 от допълнителните разпоредби на Закона за кредитите на недвижими имоти за потребители, в сила до 1

юли 2018 г., референтен лихвен процент е лихвеният процент, използван като основа за изчисляване на приложимия към договора за кредит променлив лихвен процент. Той представлява пазарен индекс ЛИБОР, ЮРИБОР, СОФИБОР и/или индикатори, публикувани от Българската народна банка и/или от Националния статистически институт, или комбинация от тях.

В процеса на подготовка за цялостното приложение на Регламента и в частност, на чл. 28, параграф 2, с оглед спецификите на българското законодателство, се установи необходимостта от приемане на предложените промени. С тях се цели осигуряване на яснота и последователност на приложението и избягване на прилагане на различен подход при третиране на клиентите, независимо от това, кога са възникнали кредитните отношения с тях.

По-конкретно, се предлагат промени в Закона за потребителския кредит (ЗПК) и Закона за кредитите на недвижими имоти на потребители (ЗКНИП), с които да се гарантира яснота и предвидимост на отношенията с потребителите, в случаите, когато посочените пазарни индекси, включително когато същите са част от договорената между кредитор и кредитополучател методика за изчисление на приложимия по договорите за кредит референтен лихвен процент, престанат да бъдат изготвяни и се стигне до прилагане на вече изработените и оповестени планове на кредитните институции, които се изискват съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011.

Необходимо е да бъде регламентирано на законово ниво, че към момента на прилагането на план за действие при условията на чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011, новият лихвен процент по кредита не може да надвишава размера на лихвения процент преди замяната, като бъде посочен и реда, по който клиентите следва да бъдат